

TÜRKİYE KİMYA SANAYİ MECLİSİ

KONU	: Türkiye Kimya Sanayi Meclisi Toplantı Raporu
TARİH/ SAAT	: 30 Ocak 2013 / 14.00 – 17.00
YER	: TOBB / İstanbul
DAĞITIM	:Mustafa SARAÇÖZ– Genel Sekreter Cihat ALAGÖZ – Daire Başkanı Ahmet ALTINTUĞLU - Müdür Türkiye Kimya Sanayi Meclis Üyeleri Diğer Katılımcılar
TOPLAM KATILIM	: 31 Kişi
HAZIRLAYAN	: Türkiye Sektör Meclisleri Müdürlüğü Esmâ MİRMAHMUTOĞULLARI

Türkiye Kimya Sanayi Meclisi 30 Ocak 2013 tarihinde İstanbul Birliğimiz Hizmet Binasında *Meclis Başkanı Sn. Timur ERK*'in başkanlığında bir araya gelmiştir. Toplantı çerçevesinde öncelikli olarak Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinatörlüğünde Türkiye Kimya Sanayi Meclisinde de yer alan Kimya Sektör Platformu üyeleri tarafından hazırlanan ve 20/11/2012 tarihinde nihai hali Resmi Gazete'de yayınlanan 2012-2016 Türkiye Kimya Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planları hakkında yöntem belirlenmesi konusu görülmüş, sonrasında kimya sektöründe kümelenme, kimya, plastik, boya sektörünün sigortalama problemleri ve son olarak da İKMİB-AM projesi olan “Yeşil Üretim Temiz Gelecek” çalışmasına yer verilmiştir.

Gündem (1): Türkiye Kimya Sektörü Strateji Belgesi Eylem Planları Hakkında Yöntem Belirlenmesi

Toplantıda, aynı zamanda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında Kimya Sanayi Daire Başkanı olan üyemiz Orhan ÇETİNKAYA, 2012-2016 Türkiye Kimya Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planlarının hazırlanışı, Kimya Teknik Komitesi(KİMTEK)'nin çalışmaları ve strateji belgesinde yöntem belirlenmesi konusunda açıklamalar yapmıştır.

Öncelikle strateji belgesinin oluşturulması aşamasından bahseden üyemiz, belge hazırlanması çalışmalarına 2008 yılında başladığını, 15 Ağustos 2012'de Ekonomi Koordinasyon Kurulunda görüşüldüğünü, daha sonra Kalkınma Bakanlığının Koordinasyonunda eylemlerle ilgili düzenlemeler yapıldığını, Yüksek Planlama Kurulunda 22 Ekim 2012 tarihinde kabul edildiğini, 20 Kasım 2012'de de Resmi Gazete'de yayımlandığını belirtmiştir. Yayınlanmasından sonra KİMTEK üyeleriyle birlikte toplantı yapıldığını, toplantıda Kimya Strateji Belgesinin üyelere tanıtımının yapıldığını ve eylem planları hakkında izlenebilecek yol hakkında üyelerin görüşlerinin alındığını ifade etmiştir. Strateji belgesindeki çalışmalarda, strateji planındaki her eylemle ilgili kurumlardan bir kişinin odak nokta olması gerektiğini, böylece o eylem planındaki tüm gelişmelerle ilgili sorumlu kişinin bilgilendirmede bulunacağını eklemiştir. Bu çalışmalar kapsamında bir de yönlendirme kurulu olduğunu, sorumlu kurum ve kuruluşların yol haritalarını belirleyip 6 ayda bir yönlendirme kuruluna raporlarını sunacaklarını belirtmiştir. Daha sonra Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ilgilendiren eylem çalışmalarından bahseden ÇETİNKAYA, 36 eylem planından 13 eylem planının Bakanlığı ilgilendirdiğini, eylemlerle ilgili toplantıları en kısa sürede bitirip kendi yol haritalarını belirleyeceklerini ifade etmiştir.

Söz alan Ekonomi Bakanlığı'ndan gelen temsilcimiz Derya KOÇ, Bakanlığın bu konudaki çalışmalarından bahsederek, Ekonomi Bakanlığının 10 tane eylem planı olduğunu, bunların 6 tanesinin İhracat Genel Müdürlüğünü ilgilendirdiğini, bunun dışında eylem planlarının koordinasyonunu da bu Genel Müdürlüğün üstlendiğini belirtmiştir. İlk etapta bu uygulama taleplerinin bir an önce iletilmesi amacıyla bir format belirlediklerini, hatta İhracat Genel Müdürlüğünün sorumlu olduğu 6 eylem planına ilişkin uygulama takvimini bile taslak olarak hazırladıklarını, örnek çalışma olması açısından diğer genel müdürlüklere ilettiklerini belirtmiştir. Böylece uygulama takvimlerini bir an evvel Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına iletip, raporlama kısmına geçebileceklerini eklemiştir.

Meclis Başkanı Timur ERK, son zamanlarda çeşitli sektörlerin strateji belgelerinin yayımlandığını, bu sektörlerin eylem planlarıyla ilgili takip edilecek yol ve yöntemin belirlendiğini, artık çalışma zamanının geldiğini vurgulamıştır.

Gündem (2): ÇED (Çevresel Etki Değerlendirme) Yönetmeliği ile İlgili Son Gelişmeler

Gündem maddesine geçmeden önce Meclis Üyemiz Mustafa BAĞAN biyosidal ürünlerle sektörün yaşadığı soruna değinmiş, biyosidal ürünlerin ruhsat alabilmesi için yönetmelikte de belirtilmiş olan ücretin çok yüksek bulunduğunu belirtmiştir. Daha sonra ÇED Yönetmeliği ile ilgili bilgilendirmede bulunan BAĞAN, Türkiye Kimya Sanayi Meclisi olarak derneklerden ve diğer kurum ve kuruluşlardan gelen görüşlerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığına iletildiğini, revize edilen yeni ÇED yönetmeliğinin Şubat ayında yayınlanacağını aktarmıştır. Toplantıda, görüşlerin yönetmeliğe yansıtılması ve sanayicilerin sorunlarının daha açık dile getirilebilmesi için Meclis üyelerinden seçilecek bir heyetle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan ilgili birimin üst düzey yöneticileriyle bir araya gelinmesine karar verilmiştir.

Gündem (3): Kümelenme

Kimya sektöründe birbiriyle ilişkili firmaların bir arada bulunması için kümelenmeye gidilmesi konusunda PETKİM'den İsmail Hakkı METECAN ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan Uğur Han AKALIN bilgilendirme sunumu yapmıştır.

Öncelikle “kümelenme”nin tarifini yapan METECAN kümelenmenin farklı tarifleri olduğunu, mesela “özel ekonomik bir amaç için karşılıklı olarak ilgili iş birimleri, destek unsurları, özel ve kamu kuruluşlarının bir araya geldiği sınırları belirli coğrafi bölge” olarak tanımlandığını belirtmiştir. Endüstri kümelerinin, bölgesel olarak büyük bir rekabet avantajı sağlayan organize bölgeler olmasından ötürü, desteklenmesi ve kurulmasının tüm dünyada rağbet gördüğünü aktarmıştır. Kimyasal kümelerin genellikle dört temel üzerine oluştuğunu, bunların; hammadde odaklı kümeler, piyasa odaklı kümeler, tedarik zinciri odaklı kümeler, ekonomik bazlı kümeler veya bunların hepsinin kombinasyonu şeklinde kurulmuş olacağını belirtmiştir. Kimya ve petrokimya sanayinin gelişimi için tüm dünyada giderek artan rekabet nedeniyle ülkemizde de tüm değer zincirlerini farklı, akılcı, yenilikçi yaklaşımlar uygulayarak, sanayinin kendisini bu yeni döneme bu yönde hazırlanması ihtiyacı olduğunu, bu kapsamda petrokimya veya petrorafineri merkezinde oluşmuş büyük, küçük ölçekli firmaların, yan sanayi araştırma kurullarının, teknoloji geliştirme merkezlerinin, inovasyon destek kurumlarının bir arada olduğu firmaların hammadde ve ürün alışverişinde bulunduğu lojistik, enerji ve insan kaynağının paylaşıldığı rekabet gücü kazandıkları bir yapılanmanın planlandığını ifade etmiştir. Avrupa'da kimya kümelerinin büyük çoğunluğunun kümeleştiğini, üretim zincirleriyle oldukça entegre durumda olduklarını belirtmiş, sadece Almanya'da 35 kimya parkı olduğunu eklemiştir. Kümelenmenin rekabet avantajından ötürü,

Avrupa’da son zamanlarda artan global baskı karşısında rekabet gücünü artırabilmek için kümelenme modelinin güçlendirilmesinin ve yaygınlaştırılmasının hedeflendiğini aktarmıştır.

Sonrasında kümelenmenin avantajlarına değinen METECAN, yatırımcı açısından; her türlü engelleri kaldırılmış, iyileştirilmiş bir yatırım ortamı ve mevcut arazi yapısının olması, rekabetçi fiyatlarla girdi ve hammadde temini, rekabetçi fiyatlarla enerji ve yardımcı hizmetler sağlanması, önemli müşterilere kolay erişim, lojistik, finans, bilişim, ambalaj, güvenlik, pazarlama, tanıtım gibi konularda etkin hizmet imkanı, yetişmiş insan gücünü temin etmede kolaylık, düşük riskli ve istikrarlı iş ortamı, iyi öğretim ve eğitim imkanları, yakınında yerleşim ve ortaklık fırsatları gibi avantajların, rekabet açısından ise; altyapı (limana, demiryoluna yakınlık, ürün çeşitliliği, sektör çeşitliliği, küme entegrasyon derecesi, kilit pazarlara yakınlık, kümelenme sinerjisi, küme liderliği, enerji tedarik yapısı, önde gelen küresel şirketlerin varlığı gibi avantajların olduğunu belirtmiştir. Türkiye’de kümelenmenin önemine de değinen METECAN, kümelenme ile oluşturulacak yatay ve dikey entegrasyonun sağlayacağı sinerjinin imalat sanayinin önünü açacağını, kümelenmenin strateji belgeleri ve eylem planlarında da ağırlıklı olarak yer aldığını eklemiştir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Bölgeleri Genel Müdürü Uğur Han AKALIN ise, kümelenme konusunda Bakanlık olarak 2008 yılından beri çalışmalar yürüttüklerini, bu kapsamda “Kümelenme Destek Programı Yönetmeliği”nin 15 Eylül 2012 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlandığını, başvuruların 2013 yılında alınmasının planlandığını belirtmiştir. Kümelenmenin bir tüzel kişilik olmadığını, şuan için kümelenme birimlerini başvuruya davet edeceklerini, en az 20 işletme olmak üzere, üniversite ve araştırma kurumları, sanayi odaları ve ticaret odaları zorunlu olmak üzere diğer yerel yönetimler, il özel idareleri, teknoloji geliştirme bölgeleri organize sanayi bölgelerinin bu yapının içinde olabileceğini, ama başvuruda mutlaka en az en az 20 firma olması gerektiğini belirtmiştir. kümelenme birlikteliğine başvururken, vizyon stratejilerinin yanında 5 yıllık iş planlarını ortaya koyacaklarını, burada belirtilen faaliyetler üzerinden destek verileceğini, müzakerelerde iş planları tartışıldıktan sonra destek bütçesinin ortaya çıkarılacağını ifade etmiştir.

Bakanlığı’ndan ilgili birimin üst düzey yöneticileriyle bir araya gelmesine karar verilmiştir.

Gündem (4): Kimya, Plastik, Boya Sektörünün Sigortalama Problemleri (MARSH Sunumu)

Son günlerde sigorta şirketlerinin, kimya ve benzeri sektörlerle yönelik olumsuz bakış açısı görüşülmüş ve sigorta-risk yönetim danışmanlığı ve brokerlik hizmeti veren uluslar arası bir kuruluş olan MARSH firması, sigortacılık ve kimya sektöründe yaşanan bu sıkıntı hakkında bilgilendirmede bulunmuştur.

MARSH Türkiye Kurumsal Müşteriler Grup Müdürü ve aynı zamanda kimya sektörü lideri Doğan ZORLU, MARSH'ı kısaca tanıttıktan sonra sigorta sektörünün şuanki durumu, geleceği ve sektörde yaşanan problemlere değinmiştir. Yakın bir zamana kadar, diğer ülkelere kıyasla Türkiye'de sigorta fiyatlarının düşük olduğunu, hatta maliyetlerin altında kaldığını belirtmiş, bunun sebebinin, sigortalıların taleplerinden daha ziyade, sigorta şirketlerinin kendi aralarındaki rekabeti maliyet odaklı hale dönüştürmelerinden kaynaklandığını vurgulamıştır. Son zamanlarda ard arda yaşanan yangın, sel, deprem gibi hasarların da sigorta şirketlerinin maliyetlerini ciddi oranda arttırdığını, dolayısıyla katma değerli hizmet vermektense ziyade maliyet odaklı hizmetin öne çıktığını ifade etmiştir. Ayrıca sigorta şirketlerinin anonim şirket olması ve %70'in üzerinde yabancı sermayeyle kurulmasından dolayı, temettü şeklinde bir kar payı alındığını, şirket hissedarlarının ne kadarlık bir ciro yapıldığından ziyade ne kadarlık bir karlılık elde edildiğine yani teknik karlılığa odaklandığını belirtmiştir.

Türkiye'deki sigorta fiyat artışlarının bir sebebinin de, sigorta edilmiş riskin, belli bir kısmının veya tamamının yeniden sigorta edilmesini sağlayan reasürans şirketlerinin maliyetleri olduğunu belirten ZORLU, büyük bir tayfun, sel, deprem gibi nedenlerle bu şirketlerin maliyetleri arttığında global olarak sigorta maliyetlerinin arttığını, örneğin Japonya'daki depremin Türkiye'deki sigorta maliyetlerini arttırdığını aktarmıştır.

Bunun yanında Türkiye'de son zamanlarda yaşanan sel ve yangın hadiselerinden ötürü sigorta şirketlerinin riskli gördükleri sektördeki, yeterli risk yönetimi ve güvenlik tedbirleri bulunmayan firmalara, sigorta yenilemelerinde fiyat artışı yansıttığını ve hatta risk kabul kriterlerine uymayan firmalara teminat teklifi dahi sunmama yoluna gittikleri belirterek, bu konuda firmaların kendi bünyelerindeki riskleri öncelikle tespit edip, iyileştirmeleri çalışmalarına gitmelerinin önem arz ettiğini belirtmiştir.

Gündem (5): İKMİB-AB Projesi (“Yeşil Üretim Temiz Gelecek”)

Meclis Üyemiz İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamülleri İhracatçılar Birliği (İKMİB)’in 2012 tarihinde kazandığı, Boğaziçi Üniversitesi Temiz Üretim Merkezi ve İstanbul İl Çevre Müdürlüğü’nün proje ortakları olduğu, yaklaşık 800 bin TL lik “Yeşil Üretim, Temiz Gelecek” isimli proje hakkında Kurum temsilcisi İlknur BURUCU bilgilendirmede bulunmuştur. Ağırlıklı olarak kimya sektöründeki firmaların çevresel performansların değerlendirileceği bu çalışmada “Yaşam Döngüsü Analizi(Life Cycle Assessment, LCA)” ile firmaların ürünlerinin analiz edileceğini belirtmiştir. Bu analizlerle beraber, kendi proseslerindeki iyileştirme önerilerinden, atık iyileştirmeye kadar birçok modellemenin ürün ve sektör bazında yapılacağını, proje çıktılarının sektörde başarılı olması durumunda diğer sektörlerde de yaygınlaştırılması hedeflendiğini eklemiştir.

Yine aynı kurumdan temsilci İmdat ÖNER ve Boğaziçi Üniversitesi’nden Aydın MAMMADOV projenin detayları hakkında bilgi vermiş, toplamda sektörden seçilecek 20 firmanın 20 ürününe Yaşam Döngüsü Analizi yapılacağını belirtmiştir.

Bu analizin amacının, ürün gruplarının çevre ve insan sağlığına etkilerini tespit etmek, bu ürün gruplarına yapabilecek iyileştirme önerilerini bir rapor haline getirmek olduğunu belirten ÖNER, ayrıca Boğaziçi Temiz Üretim Merkezi aracılığı ile yurtdışında faaliyet gösteren merkezlerle iletişime geçerek sektörün ihtiyaç duyduğu temiz üretim metodları konusunda sektörü bilgilendirmeyi amaçladıklarını eklemiştir.

Sonrasında MAMMADOV Yaşam Döngüsü Değerlendirmesi (YDD) metodolojisiyle ilgili kısa bir bilgilendirme yapmıştır. YDD’nin herhangi bir servisin, prosesin veya ürünün(daha çok ürünlerin) yaşam süresi boyunca çevre üzerindeki etkilerini değerlendiren ve bir ürünün ya da servisin üretimden başlayarak tüm aşamalarını ele alan bir metodoloji olduğunu belirten MAMMADOV, ürünün toprağa, suya veya havaya saldığı tüm emisyonlar ve bu süreç içerisinde harcanan su, enerji ve hammaddelerinin de ele alındığını, yaşam döngüsünün şemasında görüldüğü gibi tam bir çevresel etki değerlendirmesi yapmış olacaklarını belirtmiştir.

Sonuç olarak daha az enerji, daha az hammadde, daha az atık ile proseste iyileştirme yapıldığının altını çizen İlknur BURUCU, bu sayede piyasaya daha çevreci ürün sunulacağını aktarmıştır.